

124

APROBAT

Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare

_____ 2023

L.Ș

RAPORT ȘTIINȚIFIC

pentru anul 2022

privind executarea proiectului de cercetări științifice

Program de postdoctorat (2021-2022)

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA, INSTITUTUL DE ZOOLOGIE

**Proiectul „PARAZITOFUNA, IMPACTUL PARAZITOEZELOR ASUPRA SPECIILOR PRINCIPALE DE IMPORTANȚĂ CINEGETICĂ, PROFILAXIA ȘI TRATAMENTUL”,
cu cifrul: 22.00208.7007.06/PDI**

Prioritatea Strategică: Mediu și schimbări climatice

termen de executare: 31 decembrie 2022

Directorul Institutului de Zoologie

UNGUREANU Laurenția _____
(numele, prenumele) (semnătura)

Consiliul Științific

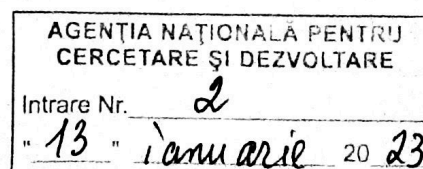
BILEȚCHI Lucia _____
(numele, prenumele) (semnătura)

Conducătorul proiectului (postdoctorand)

RUSU Ștefan _____
(numele, prenumele) (semnătura)

Chișinău 2023

1. Scopul și obiectivele propuse spre realizare în cadrul proiectului în anul 2022

1. Efectuarea unui studiu complex al agenților parazitari în rezultatul căruia va fi stabilită diversitatea invaziilor parazitare la speciile principale de importanță cinegetică (cervide, mistreți, iepure – de - câmp, fazani), din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova.
2. Evidențierea parazitofaunei și apartenența taxonomică a speciilor parazitare identificate, stabilită specificitatea acestora față de diverse gazde, determinat aspectul mono- și poliparazitar de infestare, precum și pus în evidență rolul factorilor intrinseci și extrinseci în formarea și menținerea focarelor de agenți parazitari comuni la animalele domestice și om.
3. Evaluarea parazitofaunei, cu specific nozologic și epidemiologic a parazitozelor transmisibile de către speciile principale de importanță cinegetică, pentru fortificarea securității bioecologice și epidemiologice a biotopurilor naturale și antropizate.
4. Elaborarea, brevetarea și implementarea unui procedeu inovativ de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii, care permite menținerea integrității a însuși ectoparaziților, și păstrează componența numerică și specifică a acestora, care permite determinarea exactă a gradului și specificului de infestare a păsărilor cu ectoparaziți din diferite grupe sistematice, fără a provoca daune mediului și sănătății, atât personalului care prelevează, cât și păsărilor supuse diagnosticării.

2. Etapele în anul 2022

1. **Etapa I.** Studiul parazitofaunei speciilor principale de importanță cinegetică din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova.
2. **Etapa II.** Elaborarea, brevetarea și implementarea metodelor și tehnicilor noi de diagnostic în parazitologie. Elaborarea, brevetarea și implementarea unei metode inovative de prelevare a probelor și de selecție a cervidelor după tipul de stres-reactivitate.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor

1. Stabilirea nivelului de infestare al animalelor din fauna cinegetică din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova cu agenți parazitari din clasele: *Coccidiasina, Cestoda, Trematoda, Secerneatea*.
2. Identificarea rolului animalelor din fauna cinegetică în transmiterea speciilor parazitare în lanțul zoonotic și epizootic în ecosisteme naturale și antropizate din Republica Moldova.
3. Administrarea preparatelor antiparazitare în scop de elaborare a procedeelelor inovative de profilaxie și combatere a agenților parazitari din clasele: *Coccidiasina, Cestoda, Trematoda, Secerneatea*, la animale din fauna cinegetică din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor

1. S-a stabilit diversitatea parazitofaunei la animale din fauna cinegetică din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova cu agenți parazitari din clasele: *Coccidiasina, Cestoda, Trematoda, Secerneatea*.
2. A fost identificat rolul major al animalelor din fauna cinegetică în transmiterea speciilor parazitare în lanțul zoonotic și epizootic în ecosisteme naturale și antropizate din Republica Moldova.
3. A fost elaborat un procedeu biologic de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii, care permite menținerea integrității a însuși ectoparaziților, și păstrează componența

186

numerică și specifică a acestora, permite determinarea mai exactă a gradului și specificului de infestare a păsărilor cu ectoparaziți din diferite grupe sistematice, fără a provoca daune mediului și sănătății, atât a persoanei care realizează metoda, cât și păsărilor diagnosticate.

4. Rezultatele obținute

❖ Manuscrisul tezei este realizat în volum de 80,0%.

4. Publicațiile la tema tezei de DH

Monografii:

1. ERHAN, D., PAVALIUC, P., RUSU, Ș. Potențialul adaptiv și productiv al bovinelor la acțiunea factorilor stresogeni. Moldova. – Chișinău, „Tipogr. Știința”, 2007. - 224 p. ISBN 978-9975-62-068-0.
2. ЛУНКАШУ, М., ЕРХАН, Д., РУСУ, С., ЗАМОРНЯ, М. „Пухоеды (*insecta: Mallophaga*) домашних и диких птиц Молдавии и западных областей Украины”. Chișinău: Tipograf. AȘM, 2008. 376p. ISBN 978-9975-62-214-1.
3. TODERAȘ, I., VLADIMIROV M., NICULISEANU Z. RUSU, Ș. Lumea animală a Moldovei. Volumul 1 Nevertebrate. Chișinău, Î.E.P. Știința, 2007. -195p. ISBN 978-9975-67-597-0 (vol. 1).
4. RUSU, Ștefan. Parazitofauna, impactul parazitozelor asupra speciilor principale de importanță cinegetică, profilaxia și tratamentul. – Chișinău: S.n., 2021 (Lexon-Prim SRL). - 492 p.: ISBN 978-9975-163-04-0.

Ghiduri:

RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A., ZAMORNEA, M., RUSU, V., RAILEAN, N., TODERAȘ, I. Parazitofauna, impactul parazitozelor asupra organismului la fazanul comun (*Phasianus colchicus L.*), profilaxia și tratamentul. (Ghid Metodologic). Chișinău. 2020. - 80 p. ISBN 978-9975-151-89-4

Articole în Reviste incluse în baza de date internațională în bazele de date WoS/Scopus:

1. UMHANG, G., CHIHAI, O., BASTID, V., GRENOUILLET, F., ERHAN, D., HOTINEANU, A., LUNGU, V., RUSU, Ștefan; GRENOUILLET, F., BOUE, F. Molecular identification of cystic echinococcosis in humans and pigs reveals the presence of both *Echinococcus granulosus sensu stricto* and *Echinococcus canadensis G6/G7* in the hyperendemic focus of the Republic of Moldova. In: *Parasitology Research*. 2019, nr. 10(118), pp. 2857-2861. ISSN 0932-0113. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00436-019-06432-5>
2. CHIHAI, O., UMHANG, G., ERHAN, D., BOUE, F., TĂLĂMBUȚĂ, N., RUSU, Ș., ZAMORNEA, M. Slaughterhouse survey of cystic echinococcosis in cattle and sheep from the Republic of Moldova. In: *Journal of Helminthology*. 2016, nr. 3(90), pp. 279-283. ISSN 0022-149X. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0022149X15000103>
3. SASANELLI, N., TODERASH, I., PASQUA, V., IURCU-STRĂISTARU, E., RUSU, Ș., MELILLO, M., CABONI, P. Abamectin efficacy on the potato Cyst nematode *Globodera pallida*. In: *Plants*. 2020, nr. 1(9), p. 45-53. ISSN 2223-7747. DOI: <https://doi.org/10.3390/plants9010012>
4. SASANELLI, N., KONRAT, A., MIGUNOVA, V., TODERASH, I., IURCU-STRĂISTARU, E., RUSU, Ș., BIVOL, A., ANDONI, C., PASQUA, V. Review on control methods against

134

plant parasitic nematodes applied in southern member states (C zone) of the European Union. In: *Agriculture (Switzerland)*. 2021, nr. 7(11), pp. 1-19. ISSN 2077-0472. DOI: <https://doi.org/10.3390/agriculture11070602>

5. RUSU, Ș., ERHAN, D., CHIHAI, O., STRATAN, N. Efectul economic obținut prin selectarea bovinelor după tipul de reactivitate la stres. // Al X –lea Simpozion Național de buiatrie cu participare internațională. *Revista Română de Medicină Veterinară*. Vol.17 Nr.2.-2007.-P.18-22. ISSN: 1220-3173 (WEB OF SCIENCE).
6. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., STRATAN, N., MELNIC, G., ZAMORNEA, M., ANGHEL, T. Particularitățile parazitismului asociat la taurine de diferite vârste în infestare naturală. // Al X –lea Simpozion Național de buiatrie cu participare internațională. *Revista Română de Medicină Veterinară*. Vol.17 Nr.2.-2007.-P.276-280. ISSN: 1220-3173. (WEB OF SCIENCE).
7. CHIHAI, O., GHERASIM, E., UMHANG, G., ERHAN, D., BOUÉ, F., TĂLĂMBUȚĂ, N., RUSU, Ș., ZAMORNEA, M. Slaughterhouse survey of cystic echinococcosis in cattle and sheep from the Republic of Moldova // *Journal of Helminthology*. 2015. № 2.- P. 1-5. ISSN / eISSN: 0022-149X /1475-2697(WEB OF SCIENCE).

Articole în Reviste acceptate în baza de date a ANACEC:

1. CHIHAI, O., ERHAN, D., TALAMBUTSA, N., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., MELNIC, G., ZAMORNEA, M. Diversity of Parasitism in Bovines in the Republic of Moldova // *Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca*. 2012. - Vol. 69 (1-2). - P.320-323. ISSN 1843-5270; Electronic ISSN 1843-5378. (AGRIS, DOAJ).
2. CHIHAI, O., ERHAN, D., TALAMBUTSA, N., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., MELNIC, G., ZAMORNEA, M., GANEA, C. The diversity of parasitic invasions upon the cattle of different ages in the Republic of Moldova. *Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine*. Cluj-Napoca, 2011, 68 (2), 90-92. ISSN 1843-5270; Electronic ISSN 1843-5378. (AGRIS, DOAJ).
3. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., MELNIC, G., ZAMORNEA, M., ANGHEL, T. Polyparasitism consequences and complex antiparasitic treatment (Brovitacocid, Avomec, Tilozin 200) upon the postvaccin immunity in bovines. *Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca, România*, Vol. 64/2007. – P.374-380. ISSN 1843-5270; Electronic ISSN 1843-5378. (AGRIS, DOAJ).
4. ERHAN, D., PAVALIUC, P., RUSU, Ș., CHIHAI, O. Particularities of minerals balance and its correlation with functional status and organism aging in early postnatal ontogenesis. În: Al 8-lea Simpozion Internațional „Perspective ale Agriculturii Mileniului III”. 7-10 octombrie, 2009. Cluj-Napoca. *Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine*. Cluj-Napoca, 2009, vol. 66 (1), p. 202-206. ISSN 1843-5270; Electronic ISSN 1843-5378. (AGRIS, DOAJ).
5. ERHAN, D., CHIHAI, O., RUSU, Ș., TĂLĂMBUȚĂ, N., MELNIC, G., ZAMORNEA, M., BUZA, V.; ANGHEL, T. Index of the impact and the convalescence of the antiparasitic chemotherapy (Avomec 1%, 2.5% Rombendazol, Tylosinum 200) at infected cattle (*S. papillosus*, *D. lanceolatum*). *Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca*. 2010, 67(2), 70-73. ISSN 1843-5270; Electronic ISSN 1843-5378. (AGRIS, DOAJ).
6. CHIHAI, O., TODERAȘ, I., ERHAN, D., RUSU, Ș., TĂLĂMBUȚĂ, N., NISTREANU, V., LARION, A., ZAMORNEA, M., MELNIC, G., NAFORNIȚĂ, N. Epidemiology of *Plagiorchise legans* in small rodents from wet and dry biotopes of the Republic of Moldova // *Scientia Parasitologica*. 2020, vol. 21, №3.120-130. ISSN 1582-1366 (CAB Abstracts).

7. CHIHAI, O., ERHAN, D., NISTREANU, V., LARION, A., TĂLĂMBUȚĂ, N., RUSU, Ș., MELNIC, G., ZAMORNEA, M. Parasitological studies of the species from genus apodemus (rodentia, muridae) from the "Plaiul fagului" natural reserve, Republic of Moldova. In: *Oltenia - studii si comunicari stiintele naturii*. 2019, nr. 1(35), pp. 86-91. ISSN 1454-6914. CZU: 576.89:599.322/324:502.7(478) (CAB Abstracts, EBSCO).
8. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., NISTREANU, V., LARION, A., TĂLĂMBUȚĂ, N., MELNIC, G., ZAMORNEA, M., ANGHEL, T. Parasite fauna of Myodes glareolus from the Natural Reserve "Plaiul Fagului" of the Republic of Moldova. In: *Oltenia - studii si comunicari stiintele naturii*. 2018, nr. 1(34), pp. 83-88. ISSN 1454-6914. CZU: 576.89:599.323.4:502.7(478) (CAB Abstracts, EBSCO).
9. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., GOLOGAN, I. Evaluation of morpho-functional and curative status in deer with various type of reactivity at stress //The Scientific International Conference *The museum and Scientific Research. The 29th Edition*. Craiova, 15-17 September, 2022. – P.75. ISSN 1454-6914. CZU: 576.89:599.322/324:502.7(478) (CAB Abstracts, EBSCO).
10. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., GLIGA, O., GOLOGAN, I. RUSU, V., BONDARI, L. Composition for complementary feeding and deworming of wild boars//Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca. Veterinary Medicine 2022. - Vol. 79 ISSUE 1. MAY - P.. ISSN 1843-5270; Electronic ISSN 1843-5378. (AGRIS, DOAJ).
11. CHIHAI, O., ERHAN, D., TĂLĂMBUȚĂ, N., LUNGU, V., RUSU, Ș., CRESCIUC, O. Parazitofauna la *Canis familiaris* din mun. Chișinău Republica Moldova. În: Revista Română de Parazitologie. 2009, vol. 19, nr.1-2, p.18-19.ISSN 1221-1796. (CAB Abstracts, EBSCO).

Articole categoria B:

1. RUSU, Ș., ERHAN, D., CHIHAI, O., MELNIC, G., ZAMORNEA, M., BUZA V. // Efectul preparatelor antiparazitare *Avomec, Valbazen, Brovitacoccid* în tratamentul bovinelor poliparazitate cu variat tip de reactivitate // *Analele Științifice ale Universității de Stat din Moldova*. Chișinău - 2006. - P. 139. ISSN 1811-2617.
2. RUSU, Ș., ERHAN, D., PAVALIUC, P., CHIHAI, O., STRATAN, N., ANGHEL, T. Unii indici morfofuncționali și productivi la tineretul bovin selectat după tipul de reactivitate // *Revista științifică. Analele Științifice ale Universității de Stat din Moldova*. Chișinău-Nr.1/2007. P.19-23. ISSN 1857-1735.
3. RUSU, Ș., ERHAN, D., PAVALIUC, P., CHIHAI, O., ANGHEL, T. Influența factorilor stresogeni, în funcție de reactivitate și vârstă, asupra unor indici ai statusului morfofuncțional la bovine. // *Revista științifică. Analele Științifice ale Universității de Stat din Moldova*. Chișinău - Nr.2/2008. P.129-132. ISSN 1857-1735.
4. RUSU, Ș., ERHAN, D., PAVALIUC, P., CHIHAI, O., ANGHEL, T. Influența factorilor stresogeni, în funcție de reactivitate și vârstă, asupra unor indici ai statutului morfofuncțional la bovine. Chișinău. *Revista științifică „Studia Universitatis”*, 2008, p. 126-129. ISSN 1857-1735.
5. RUSU, Ș. Variația unor indici morfofiziologici la bovinele poliparazitate și cu variat tip de stresreactivitate la influența unor factori stresogeni. *Buletinul științific al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală a Moldovei Volumul 16 (29) Chișinău*, 2012, p. 70-74. ISSN 1857-0054.
6. RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., GHERASIM, E., GOLOGAN, I., CHIHAI, N., PRUTEANU, M., ANGHEL, T., RUSU, V. Măsurile inovative de diminuare și combatere a parazitozelor la cervide în Republica Moldova // *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții*. 2018, 3 (336), p. 125-130. ISSN 1857-

064X.

7. TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A., CHIHAI, O., GLIGA, O., BOTNARU, N., GOLOGAN, I., PORCESCU, M. Cuantificarea unor indici biochimici și productivi la fazanii infestați cu ectoparaziți. În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei* 2(338), Chișinău, 2019. p.112-117. ISSN 1857-04X
8. ERHAN, D., TODERAȘ, I., RUSU, Ș., ZAMORNEA, M. Diversitatea parazitofaunei Zimbrilor din Rezervația Naturală „Pădurea Domnească” și animalelor domestice din zona adiacentă. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții*. 2014, nr. 1 (322), 103-111. ISSN 1857 064X.
9. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., SAVIN, A., CILIPIC, G., PRUTEANU, M., ANGHEL, T., BUZA, V. Extensivitatea invaziei și asociațiile poliparazitare la cervide din Rezervația Științifică “Plaiul Fagului”. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții*. 2014, nr. 2 (323), 134-142. ISSN 1857-064X.
10. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., SAVIN, A., GHERASIM, E., MELNIC, G., BUZA, V., PRUTEANU, M., ANGHEL, T. Fauna poliparazitara a mamiferelor sălbatice din Rezervația Naturală “Codrii” din Republica Mpldova // *Revista Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe ale naturii, Biologie*. 2015, № 2 (82), p.68-72. ISSN 1814-3237.
11. RUSU, Ș. The diversity of the pheasant parasitofauna from various natural and anthropized biotopes of the Republic of Moldova. *Buletinul AȘM. Științele vieții*. Nr. 2(341) 2020. P.108-118. ISSN 1857 – 064 X.
12. RUSU, Ș. Diversitatea parazitofaunei la mistreți din Rezervația Naturală „Plaiul Fagului” din Republica Moldova. *Revista Studia Universitatis Moldaviae. Seria „Științe reale și ale naturii”, Biologie*. 2020, №1 (131), p.149-155. ISSN 1814-3237.
13. RUSU, Ș., ZAMORNEA, M., ERHAN, D., CHIHAI, O., GOLOGAN, I., BOTNARU, N., ANDONI, C., RUSU, V., CHIHAI N., PORCESCU, M. Parazitofauna păsărilor domestice întreținute în sistem de exploatare tradițional din zona de centru a Republicii Moldova *Studia Universitatis Moldaviae*, 2020, nr. 6 (136), „Seria Științe reale și ale naturii”, P.27-32, ISSN 1814-3237. ISSN online 1857-498X.
14. RUSU, Ș. Parasitic fauna in wild boars from the reservation “Codrii”, Republic of Moldova. *Buletinul AȘM. Științele vieții*. Nr. 1(340) 2020. P.118-126. ISSN 1857 – 064 X.
15. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., GOLOGAN, I., RUSU, V. Particularitățile bioecologice și răspândirea insectelor hematofage invazive din familia Hippoboscidae (Diptera) la animale din Republica Moldova // *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții*. 2021, № 1 (341). ISBN 978- 9975-157-82-7.
16. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., MELNIC, G., GOLOGAN, I. Evaluarea impactului mono- și poliinvaziilor asupra unor indici morfofuncționali la mistreți (*sus scrofa*). *Studia Universitatis Moldaviae*, 2022, nr.1(151), *Seria „Științe Reale și ale Naturii”*, ISSN 1814-3237 ISSN online 1857-498X p.56-65. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6695130>.
17. RUSU, Ș., ZAMORNEA, M., ERHAN, D., TODERAȘ, I., BOTNARU, N., RUSU, V., MELNIC, G. Endoparazitofauna la galinacee din Zona de Centru a Republicii Moldova. *Studia Universitatis Moldaviae*, 2022, nr.2, *Seria „Științe Reale și ale Naturii”* ISSN 1814-3237 ISSN online 1857-498X p.87-92. doi: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7442578>.
18. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș. Parazitofauna la iepurele-de-câmp (*Lepus europaeus pallas*, 1778) din Zona de Nord a Republicii Moldova. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții*. Nr2(346) 2022 p.48-53. ISSN 1857-064X. <https://doi.org/10.52388/1857-064X.2022.2.05>

Articole în culegeri internaționale:

1. LUNCAȘU, M., ERHAN, D., ZAMORNEA, M. RUSU, Ș. Noi contribuții la cunoașterea biologiei insectelor hematofage Hippoboscidae la paricopitate în Republica Moldova. Al XII-lea Simpozion Național de Parazitologie cu participare Internațională, 4-5 octombrie 2002, Galați. Revista Română de Parazitologie. 2002, vol. XII, №2, p.82-83. ISSN 1221-1796.
2. ERHAN D., RUSU Ș., CHIHAÏ O. Răspândirea poliparazitizmului la bovine în Republica Moldova // Revista română de parazitologie Vol. XIV, 2004, pag. 130-131.
3. ЕРХАН, Д. К., РУСУ, С. Ф., ПАВАЛЮК, П. П. et.al. Взаимосвязь между уровнем инвазированности паразитами и стрессреактивностью крупного рогатого скота. Сборник научных трудов Луганского Национального Аграрного Университета. Луганськ, 2004, с.37-39.
4. ЕРХАН, Д.К., РУСУ, С.Ф., ПАВАЛЮК, П.П., ЛУНКАШУ, М.И. Взаимосвязь между уровнем инвазированности паразитами и стрессреактивностью крупного рогатого скота// Сборник научных трудов. Луганский Национальный Аграрный Университет 2004. С.37-39. ISBN 966-8310-10-1.
5. ЕРХАН, Д. К., КИХАЙ, О. П., РУСУ, С. Ф. Поствакцинальные иммунологические изменения у телят под воздействием полипаразитарного стресс-фактора. Сборник науч. материалов VI съезда паразитоценологов Украины с международным участием. Харьков, 2006, с. 313-318. УДК 636+619.
6. ERHAN, D., CHIHAÏ, O., RUSU, Ș., BUZA V. Incidența unor parazitoze la bovine în Republica Moldova. Al X –lea Simpozion Național de buiatrie cu participare internațională. Revista Română de Medicină Veterinară. Vol.17 Nr.2.-2007.P. 81. ISSN 1221-1796.
7. ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., CHIHAÏ O. Corelația dintre reactivitatea organismului și nivelul de infestare parazitară la bovine. Revista Română de Parazitologie, Vol. XVII, supliment 2007, P. 82. ISSN 1221-1796.
8. CHIHAÏ, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., TĂLĂMBUȚA, N., MELNIC, G., ZAMORNEA, M., ANGHEL, T., MUNTEANU, M. Antiparasite chemotherapy – supressing factor of cell immunity in bovine. Al 7-lea Simpozion Internațional „Perspective ale agriculturii mileniului III”. Cluj-Napoca, 2-4 octombrie, 2008. p. 221-223.
9. CHIHAÏ, O., ERHAN, D., TĂLĂMBUȚĂ, N., RUSU, Ș., MELNIC, G., ZAMORNEA, M., ANGHEL, T., MUNTEANU, M. Consequences of antiparasitary chemotherapy on lymphocitary indices in bovines. In: VIII National Conference of Parasitology. Varna (Bulgaria), 23-26 September, 2009, p. 41.
10. ERHAN, D., CHIHAÏ, O., MELNIC, G., RUSU, Ș., BUZA, V., ANGHEL, T. Index of parasitic impact upon the physiologic indices in bovines. În: *Scientific symposium „Progresses and perspectives in veterinary medicine” 10-11 june 2010.* Iași, 2010, 53(12), p. 683-687. ISSN: 1454-7406.
11. ЕРХАН, Д., РУСУ, С., КИХАЙ, О., ЗАМОРНЯ, М., БУЗА, В. Уровень инвазированности и влияние микстинвазии на организм крупного рогатого скота в хозяйствах различного типа Республики Молдова. În: *Материалы IV научно-практической конференции Международной ассоциации паразитоценологов. 4-5 ноября 2010.* Витебск, 2010, с. 31-39. УДК 631.95.619.378(063)
12. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., TĂLĂMBUȚĂ, N., CHIHAÏ, O., COADĂ, V. Estimation of vegetal extracts efficiency in domestic birds ectoparasitoses treatment and prophylaxis. În culegerea Facultății de Medicină Veterinară Iași „Lucrări științifice, vol. 53 (12), Medicină Veterinară, Partea 2”, Iași, Editura „Ion Ionescu de la Brad”, 2010. – P.318-321. ISSN (print) 1454-7406 ISSN (electronic) 2393-4603.
13. ЗАМОРНЯ, М., ЕРХАН, Д., РУСУ, С., КИХАЙ, О., ТЭЛЭМБУЦЭ, Н. Фауна эктопаразитов кур в зависимости от типа содержания в Республике Молдова. În:

Материалы IV научно-практической конференции Международной ассоциации паразитоценологов. 4-5 ноября 2010. Витебск, 2010, с. 39-45. УДК 631.95.619.378(063)

14. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ş., PAVALIUC, P., CHIHAI, O., TĂLĂMBUȚĂ, N., MELNIC, GALINA. The dynamics of hematology indices chicken infested by ectoparasits at the initial stage and after antiparasite treatment. University of Agronomical Sciences and Veterinary Medicine – Bucharest, Faculty of Veterinary Medicine. Scientific Works C Series, Veterinary Medicine. Bucharest, 2010, Volume LVI (2), – P. 318-324.
15. ERHAN, D., RUSU, Ş., PAVALIUC, P., CHIHAI, O., ZAMORNEA, M., BUZA, V., ANGHEL, T., CILIPIC, G. Epidemiology of dicroceliosis and changes in some chemical indices of muscular tissue and liver of cattle in the Republic of Moldova. În: *Culegerea Facultății de Medicină Veterinară Iași consacrată jubileului „50 de ani de învățământ medical veterinar la Iași”*, „Lucrări științifice, vol. 54 (13), Medicină Veterinară, Nr.1. Iași: Editura „Ion Ionescu de la Brad”, 2011, p. 143-149. ISSN: 1454-7406.
16. РУСУ, С.Ф., ЕРХАН, Д.К., ПАВАЛЮК, П.П., КИХАЙ, О.П., ЗАМОРНЯ, М.Н., МЕЛЬНИК, Г.Д., ЧИЛИПИК, Г.М. Изменение морфофункциональных и продуктивных показателей крупного рогатого скота в зависимости от типа его реактивности на стресс. În: *Материалы международной научной конференции по патофизиологии животных, посвященной 90-летию кафедры патологической физиологии Санкт-Петербургской государственной академии ветеринарной медицины. Санкт-Петербург, 25-26 мая 2011. Санкт-Петербург, 2011, с. 107-109. УДК 619:616-092(063).*
17. ЕРХАН, Д., РУСУ, С., ПАВАЛЮК, П., ЗАМОРНЯ, М., КИХАЙ, О., ВЕНГЕР, Р. Взаимосвязь между реактивностью организма, уровнем инвазированности и продуктивным потенциалом крупного рогатого скота //Международная научно-практическая конференция «Современная ветеринарная медицина: инновации, проблемы, опыт и пути решения. Африканская чума свиней – чума XXI века», приуроченная к 125-летию образования ветеринарной службы Республики Бошкортостан, 24 августа 2012 г., Уфа, 2012. – С. 118-122.
18. ЗАМОРНЯ, М., ЕРХАН, Д., РУСУ, С., КИХАЙ, О., ЧИЛИПИК, Г., ВЕНГЕР, Р. Эффективность *Ectostop-P* в профилактике и лечении эктопаразитозов у домашних птиц //Международная научно-практическая конференция «Современная ветеринарная медицина: инновации, проблемы, опыт и пути решения. Африканская чума свиней – чума XXI века», приуроченная к 125-летию образования ветеринарной службы Республики Бошкортостан, 24 августа 2012 г., Уфа, 2012. – С. 115-118.
19. ЗАМОРНЯ, М., ЕРХАН, Д., РУССУ, С., ПАВАЛЮК, П., ЧИЛИПИК, Г. Экстенсивность инвазии эктопаразитами кур в хозяйствах различного типа содержания и методы борьбы с ними в Республике Молдова //Международная научно-практическая конференция «Экология, эволюция и систематика животных», 13-16 ноября 2012, г. Рязань, Россия, 2012. – С. 91-92.
20. CHIHAI, O., UMHANG, G., ERHAN, D., BOUE, F., TĂLĂMBUȚĂ, N., RUSU, Ş., MELNIC, G., MEREUȚĂ, M. Cystic Echinococcosis in sheep from Republic of Moldova. *The 24th International Congress of the hungarian association for buiatrics „Impact of periparturient diseases on productivity”*. Hunguest Hotel Béke, Hajdúszoboszló, October 15-18. 2014, 253-254.
21. RUSU, Ş., ERHAN, D., CHIHAI, O., ZAMORNEA, M., GHERASIM, E., GOLOGAN, I. The correlation between type of reactivity to stress factors and some indexes of morphofunctional and productivity statute of cattle. Of the 12th International Symposium of the Russian Society of Nematologists “Nematodes and other *Ecdysozoa* under the growing ecological footprint on ecosystems” July 31 – August 6, 2017, Nizhny Novgorod, Russia. 2017, p.85. ISBN 978-5-91326-407-7.

22. РУСУ, С.Ф., ЕРХАН, Д.К., КИХАЙ, О.П., ЗАМОРНЯ, М.Н., ГЕРАСИМ, Е.В., ТЭЛЭМБУЦЭ, Н.Н., КИХАЙ, Н.В. Корреляция между типа реактивности и уровня инвазированности паразитами крупного рогатого скота. Матерсалы XVI Конференции Украинского научного общества паразитологов. 18-21 сентября 2017, г. Львов, с. 56.
23. TODERAȘ, I., RUSU, Ș., ERHAN, D., SAVIN, A., GULEA, A., SEBASTIAN, F., ZAMORNEA, M., CHIHAÏ, O., GHERASIM, E., GOLOGAN, I., RUSU, V. Procedee inovative în profilaxia și combaterea parazitozelor la animalele sălbatice din fauna cinegetică //Revistă a Asociației cultural-științifice "DIMITRIE GIKA – COMĂNEȘTI" Columna a Academiei Române. Editura MEGA, Cluj-Napoca, 2019, nr.8, p. 43-60.
24. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., CHIHAÏ, O., SAVIN, A., GOLOGAN, I., MELNIC, G., PRUTEANU, M., ANGHEL, T., BUZA, V. Poliparasitic associations in cervids from natural reservation "Codrii". Cof. Budapest, 2018 (06.03.2018) P. .
25. CHIHAÏ, O., TODERAȘ, I., ERHAN, D., RUSU, Ș., TĂLĂMBUȚĂ, N., NISTREANU, V., LARION, A., ZAMORNEA, M., MELNIC, G., NAFORNIȚĂ, N. Epidemiology of *Plagiorchis elegans* in small rodents from wet and dry biotopes of the Republic of Moldova// Sci Parasitol 21(3) June 2020 p. 120-130. ISSN 1582-136.
26. RUSU, Ș. Mouflon's parasitofauna (*Ovis ammon musimon*, Pallas, 1811) from various natural and anthropised biotopes from the Republic of Moldova. *Lucrări științifice Seria Medicină Veterinară*, 63 (2) / 2020, USAMV Iași. P. 100-107. on -line ISSN 2393 – 4603 ISSN–L 1454 – 7406. <https://www.uaiasi.ro/revmvis/index htm files/vol 63 2020 2.pdf>,
27. RUSU, Ș. Parasitic fauna at the hare (*Lepus Europaeus Pallas*, 1778) from the "Codrii" natural reservation, Republic of Moldova. *Lucrări științifice Seria Medicină Veterinară*, 63 (2) / 2020, USAMV Iași. P. 108-114. on -line ISSN 2393 – 4603 ISSN–L 1454 – 7406. <https://www.uaiasi.ro/revmvis/index htm files/vol 63 2020 2.pdf>.
28. RUSU, Ș. Endoparasitofauna of some wild birds of hunting interest from the Republic of Moldova. *Lucrări științifice Seria Medicină Veterinară*, 63 (2) / 2020, USAMV Iași. P. 115-122. on -line ISSN 2393 – 4603 ISSN–L 1454 – 7406. <https://www.uaiasi.ro/revmvis/index htm files/vol 63 2020 2.pdf>.
29. RUSU, Ș. Parasitofauna and the effectiveness of antiparasitic treatment at deer with various types of stress reactivity. *Lucrări științifice Seria Medicină Veterinară*, 63 (2) / 2020, USAMV Iași. P. 123-128. on -line ISSN 2393 – 4603 ISSN–L 1454 – 7406. <https://www.uaiasi.ro/revmvis/index htm files/vol 63 2020 2.pdf>.
30. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., GOLOGAN, I., ENCIU, V. Establishing the type of stress reactivity and evaluating the curative status in deer. *Scientific Papers Journal – vol. 65 no 2 /2022, veterinary series Iași, Romania* 20-21 octombrie 2022. P. 31-37. ISSN (print) 1454-7406 ISSN (electronic) 2393-4603.
31. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., CHIHAÏ, O., RUSU, V., GOLOGAN, I., BONDARI, L., ENCIU, V. Innovative method of deworming and complementary feeding of wild boars. The scientific symposium biology and sustainable development the 20th edition. November 24-25, 2022. Bacău, România. p.57.

Articole în culegeri naționale:

1. ERHAN, D., LUNCAȘU, M., GRATI, N., CONOVALOV, I., ZAMORNEA, M., RUSU, Ș., CHIHAÏ, O., MELNIC, G., SEROTILĂ, P., BUZA, V. Rolul factorilor antropogeni și naturali la infestarea animalelor sălbatice și domestice cu endo- și ectoparaziți în Republica Moldova //Materialele Conf. IV a Zoologilor din Republica Moldova cu participare

- 133
- Internațională "Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale", - Chișinău, 2001. - P. 15-21
2. ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., CHIHAI, O. Elaborarea corelațiilor dintre statusul morfofiziologic și tipul de stresreactivitate la bovine. Simpozion Științific Internațional „30 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova” Chișinău - 2004 - P. 242-244. ISBN 9975-9624-9-1.
  3. ЕРХАН, Д. К., РУСУ, С. Ф., ПАВАЛЮК, П. П. Изменение уровня инвазированности паразитами в зависимости от типа реактивности крупного рогатого скота. În culegerea materialelor Conf. a V-a a Zoologilor din Republica Moldova cu participare internațională „Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale”. Chișinău, 2006, p. 9-11. CZU 592/599:502.74(082).
  4. ERHAN, D., STRATAN, N., RUSU, Ș., CHIHAI, O., ANGHEL, T., ZAMORNEA, M. Procedeu de profilaxie și tratament al enemidocoptozei picioarelor la galinacee //Materialele Conf. a VI-a a Zoologilor din Republica Moldova cu participare internațională “Probleme actuale ale protecției și valorificării durabile a diversității lumii animale” - Chișinău, 2007. - P. 102-103. ISBN 978-9975-80-071-6.
  5. ERHAN, D., MELNIC, G., CHIHAI, O., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., STRATAN, N., TĂLĂMBUȚĂ, N., BUZA, V., ANGHEL, T. Importanța clinică a modificărilor proteionogramei la bovinele parazitare. Simpozionul științific internațional „Agricultura modernă – realizări și perspective” dedicat aniversării a 75 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova: Medicină Veterinară. Chișinău, 2008, vol. 19, p. 25-27. ISBN 978-9975-64-130-2.
  6. RUSU, Ș., ERHAN, D., PAVALIUC, P., STRATAN, N., CHIHAI, O., ANGHEL, T. Determinarea eficacității unor preparate antiparazitare la bovine cu variat tip de stresreactivitate Simpozionul științific internațional „Agricultura modernă – realizări și perspective” dedicat aniversării a 75 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova: Medicină Veterinară. Chișinău, 2008, vol. 19, p. 27-30. ISBN 978-9975-64-130-2.
  7. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., TĂLĂMBUȚĂ, N., ANGHEL, T. Parazitismul asociat la bovine – factor depresant a populațiilor de limfocite. Culegerea Simpozionului internațional „Structura și funcționarea ecosistemelor în zona de interferență biogeografică” consacrat jubileului de 60 de ani al academicianului Ion Toderaș. Chișinău, 2008, p. 98-100. ISBN 978-9975-67-604-5.
  8. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., TĂLĂMBUȚĂ, N., MELNIC, G., BONDARI, L., POPOVICI, A., MEREUȚĂ, M., BÎCOS, R. Nivelul de infestare cu *Echinococcus granulosus* larvae la bovine, ovine și suine în Republica Moldova. Simpozion științific internațional: 40 ani de învățământ superior medical veterinar în Republica Moldova, 09-10 octombrie 2014. Lucrări Științifice. Chișinău, 2014, vol. 40, 138-141. ISBN 978-9975-64-263-7.
  9. ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BUZA, V., GRATI, N., GHERASIM, E., ZAMORNEA, M., ANGHEL, T. Impactul parazitozelor asupra rezultatului examenului alergic la tuberculoza bovină. Simpozion științific internațional: 40 ani de învățământ superior medical veterinar în Republica Moldova, 09-10 octombrie 2014. Lucrări Științifice. Chișinău, 2014, vol. 40, 99-106. ISBN 978-9975-64-263-7.
  10. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., STRATAN, N., MELNIC, G., TĂLĂMBUȚĂ, N., BUZA, V., MUNTEANU, M. Impactul parazitismului asociat și chimioterapiei antiparazitare asupra imunității celulare la bovine. Simpozionul științific internațional „Agricultura modernă – realizări și perspective” dedicat aniversării a 75 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova: Medicină Veterinară. Chișinău, 2008, vol. 19, p. 36-39. ISBN 978-9975-64-130-2.
  11. RUSU, Ș., ERHAN, D., PAVALIUC, P., CHIHAI, O., ANGHEL, T., MUNTEANU, M. Influența factorului parazitar asupra unor indici ai statusului țesutului muscular scheletic la

- Internațională “Diversitatea, valorifi carea rațională și protecția lumii animale”. – Chișinău, 2001. - P. 15-21
2. ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., CHIHAI, O. Elaborarea corelațiilor dintre statusul morfofiziologic și tipul de stresreactivitate la bovine. Simpozion Științific Internațional „30 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova” Chișinău - 2004. - P. 242-244. ISBN 9975-9624-9-1.
  3. ЕРХАН, Д. К., РУСУ, С. Ф., ПАВАЛЮК, П. П. Изменение уровня инвазированности паразитами в зависимости от типа реактивности крупного рогатого скота. În culegerea materialelor Conf. a V-a a Zoologilor din Republica Moldova cu participare internațională „Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale”. Chișinău, 2006, p. 9-11. CZU 592/599:502.74(082).
  4. ERHAN, D., STRATAN, N., RUSU, Ș., CHIHAI, O., ANGHEL, T., ZAMORNEA, M. Procedeu de profilaxie și tratament al cnemidoptozei picioarelor la galinacee //Materialele Conf. a VI-a a Zoologilor din Republica Moldova cu participare internațională “Probleme actuale ale protecției și valorificării durabile a diversității lumii animale”. - Chișinău, 2007. – P. 102-103. ISBN 978-9975-80-071-6.
  5. ERHAN, D., MELNIC, G., CHIHAI, O., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., STRATAN, N., TĂLĂMBUȚĂ, N., BUZA, V., ANGHEL, T. Importanța clinică a modificărilor proteionogramei la bovinele parazitare. Simpozionul științific internațional „Agricultura modernă – realizări și perspective” dedicat aniversării a 75 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova: Medicină Veterinară. Chișinău, 2008, vol. 19, p. 25-27. ISBN 978-9975-64-130-2.
  6. RUSU, Ș., ERHAN, D., PAVALIUC, P., STRATAN, N., CHIHAI, O., ANGHEL, T. Determinarea eficacității unor preparate antiparazitare la bovine cu variat tip de stresreactivitate Simpozionul științific internațional „Agricultura modernă – realizări și perspective” dedicat aniversării a 75 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova: Medicină Veterinară. Chișinău, 2008, vol. 19, p. 27-30. ISBN 978-9975-64-130-2.
  7. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., TĂLĂMBUȚĂ, N., ANGHEL, T. Parazitismul asociat la bovine – factor depresant a populațiilor de limfocite. Culegerea Simpozionului internațional „Structura și funcționarea ecosistemelor în zona de interferență biogeografică” consacrat jubileului de 60 de ani al academicianului Ion Toderaș. Chișinău, 2008, p. 98-100. ISBN 978-9975-67-604-5.
  8. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., TĂLĂMBUȚĂ, N., MELNIC, G., BONDARI, L., POPOVICI, A., MEREUȚĂ, M., BÎCOS, R. Nivelul de infestare cu *Echinococcus granulosus* larvae la bovine, ovine și suine în Republica Moldova. *Simpozion științific internațional: 40 ani de învățământ superior medical veterinar în Republica Moldova, 09-10 octombrie 2014. Lucrări Științifice*. Chișinău, 2014, vol. 40, 138-141. ISBN 978-9975-64-263-7.
  9. ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BUZA, V., GRATI, N., GHERASIM, E., ZAMORNEA, M., ANGHEL, T. Impactul parazitozelor asupra rezultatului examenului alergic la tuberculoza bovină. *Simpozion științific internațional: 40 ani de învățământ superior medical veterinar în Republica Moldova, 09-10 octombrie 2014. Lucrări Științifice*. Chișinău, 2014, vol. 40, 99-106. ISBN 978-9975-64-263-7.
  10. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., STRATAN, N., MELNIC, G., TĂLĂMBUȚĂ, N., BUZA, V., MUNTEANU, M. Impactul parazitismului asociat și chimioterapiei antiparazitare asupra imunității celulare la bovine. Simpozionul științific internațional „Agricultura modernă – realizări și perspective” dedicat aniversării a 75 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova: Medicină Veterinară. Chișinău, 2008, vol. 19, p. 36-39. ISBN 978-9975-64-130-2.
  11. RUSU, Ș., ERHAN, D., PAVALIUC, P., CHIHAI, O., ANGHEL, T., MUNTEANU, M. Influența factorului parazitar asupra unor indici ai statusului țesutului muscular scheletic la

bovine în funcție de reactivitate. Culegerea Simpozionului internațional „Structura și funcționarea ecosistemelor în zona de interferență biogeografică” consacrat jubileului de 60 de ani al academicianului Ion Toderaș. Chișinău, 2008, p. 120-123. ISBN 978-9975-67-604-5.

12. ZGARDAN, E., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BONDARI, L. Epizootologia și prejudiciile economice provocate de maladiile parazitare la bovine în Republica Moldova. Simpozionul științific internațional „Agricultura modernă – realizări și perspective” dedicat aniversării a 75 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova: Medicină Veterinară. Chișinău, 2008, vol, 19, p. 4-9. ISBN 978-9975-64-130-2.
13. RUSU, Ș. Câinele (*Canis familiaris*) – importantă sursă de invazie pentru om și mediu. În: Materialele Simpozionului internațional „Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale”, consacrat jubileului 70 de ani din ziua nașterii profesorului universitar Andrei Munteanu. Chișinău: Știința, 2009, p. 216-219. ISBN 978-9975-67-611-3.
14. RUSU, Ș., CHIHAI, O., ANGHEL, T. Diversitatea parazitofaunei la câinii vagabonzi din municipiul Chișinău. În: Simpozion științific internațional: 35 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova, 15-16 octombrie 2009. Chișinău, 2009, p. 254-258. ISBN 978-9975-4044-6-4.
15. RUSU, Ș., ERHAN, D., PAVALIUC, P., CHIHAI, O., ANGHEL, T., BUZA, V. Unele principii privind profilaxia și terapia stresului parazitar la bovine. În: Simpozion științific internațional: 35 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova, 15-16 octombrie 2009. Chișinău, 2009, p. 239-243. ISBN 978-9975-4044-6-4.
16. RUSU, Ș., ERHAN, D., PAVALIUC, P., CHIHAI, O. Corelațiile dintre unii indici ai producției animaliere și tipul de stresreactivitate la bovine în condiții de acțiune a stresului parazitar. În: Materialele Simpozionului internațional „Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale”, consacrat jubileului 70 de ani din ziua nașterii profesorului universitar Andrei Munteanu. Chișinău: „Știința”, 2009, p. 219-222. ISBN 978-9975-67-611-3.
17. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., LUNCAȘU, M., COADĂ, V. Evidențierea valorii unor extrase de origine vegetală în profilaxia și tratamentul ectoparazitozelor la păsările domestice. În: Materialele Simpozionului internațional „Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale”, consacrat jubileului 70 de ani din ziua nașterii profesorului universitar Andrei Munteanu. Chișinău: „Știința”, 2009, p. 242-244. ISBN 978-9975-67-611-3.
18. RUSU, S., ERHAN, D., PAVALIUC, P., ZAMORNEA, M., ANGHEL, T., BUZA, V. The dynamics of poliparasitic contamination of grazings related to the action of meteorological factors. În: The materials of International Conference of Zoologists „Actual problems of protection and sustainable use of animal world diversity” dedicated to the 50th anniversary from the foundation of Institute of Zoology of ASM, 13-14 octombrie 2011. Chișinău, 2011, p. 139-141. ISBN 978-9975-4248-2-0.
19. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., MELNIC, G., CILIPIC G. Date privind infestarea găinilor cu acarieni gamazizi în dependență de tehnologiile de întreținere. În: Culegere de lucrări a Simpozionului Științific cu participare Internațională consacrat aniversării a 55 ani de la fondarea Institutului Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară din s. Maximovca cu genericul „Realizări și perspective în zootehnie, biotehnologii și medicină veterinară”. 6-8 octombrie, Maximovca. Chișinău, 2011, p. 278-282. ISBN 978-9975-56-004-7.
20. ПАВАЛЮК, П., ЕРХАН, Д., РУССУ, С., КИХАЙ, О., ВАРМАРЬ, Г., ЧИЛИПИК, Г. Особенности ионного состава, его уровня и состояния кислотно-щелочного равновесия в плазме крови телят в норме и при дисбактериозе в раннем постнатальном онтогенезе. În: Culegere de lucrări a Simpozionului Științific cu participare Internațională consacrat aniversării a 55 ani de la fondarea Institutului

- 135
- Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară din s. Maximovca cu genericul „Realizări și perspective în zootehnie, biotehnologii și medicină veterinară”. 6-8 octombrie, Maximovca. Chișinău, 2011, p. 480-484. ISBN 978-9975-56-004-7.
21. ЕРХАН, Д., РУСУ, С., ПАВАЛЮК, П., БУЗА, В., КИХАЙ, О., МЕЛЬНИК, Г., ЗАМОРНЯ, М., ЧИЛИПИК, Г. Экстенсивность инвазии и влияния моно- и полиинвазии на организм крупного рогатого скота. Материалы IV Международной научно-практической конференции «Геоэкологические и биоэкологические проблемы Северного Причерноморья», 9-10 ноября, 2012, г. Тирасполь, 2012, С. 95-97.
  22. ERHAN, D., RUSU, Ș., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., SAVIN, A. Unele date privind parazitofauna la cervide în Republica Moldova. *Lucrări științifice. Medicina veterinară*. Vol. 35. Chișinău, 2013, 174-177. ISBN 978-9975-64-247-7.
  23. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., TĂLĂMBUȚĂ, N., MELNIC, G., BONDARI, L., POPOVICI, A., MEREUȚĂ, M., BÎCOS, R. Nivelul de infestare cu *Echinococcus granulosus* larvae la bovine, ovine și suine în Republica Moldova. *Simpozion științific internațional: 40 ani de învățământ superior medical veterinar în Republica Moldova, 09-10 octombrie 2014. Lucrări Științifice*. Chișinău, 2014, vol. 40, 138-141.
  24. ЕРХАН, Д.К., РУСУ, Ш.Ф., КИХАЙ, О.П., ЗАМОРНЯ, М.Н., ПАВАЛЮК, П.П., БУЗА, В.Н., ГЕРАСИМ, Е.В. Влияние технологий содержания на экстенсивность инвазии и убойный выход мяса и субпродуктов при гельминтозах крупного рогатого скота. *Материалы V Международной научно-практической конференции "Геоэкологические и биоэкологические проблемы северного Причерноморья", 14 ноября 2014*. Тирасполь, 2014, 71-74.
  25. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BONDARI, L., COADĂ, V., RUSU, V. Studiul ectoparazitofaunei la fazani în Republica Moldova, măsurile de profilaxie și tratament. *Simpozion Internațional consacrat jubileului de 75 de ani al profesorului Andrei Munteanu "Valorificarea rațională și protecția diversității lumii animale", 30-31 octombrie 2014*. Chișinău, 2014, 185-186. ISBN 978-9975-62-379-7.
  26. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., FLOREA, V., MAȘCENCO, N., MELNIC G., BONDARI, L. Fauna ectoparazitară la fazani în Republica Moldova, măsurile de profilaxie și tratament //În culegerea Simpozionului științific Internațional „Protecția Plantelor - Realizări și Perspective”, Chișinău, 27-28 octombrie 2015, p. 48-51.
  27. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., GHERASIM, E., GOLOGAN, I., CHIHAI, N., ANGHEL, T. Extensivity of invasion in cervids observed in the republican Reproductive Center of the “Mandrești” forestry, Telenești region (Republic of Moldova) //The materials of IX-th International Conference of Zoologists “Sustainable use, protection of animal world and forest management in the context of climate change”, dedicated to the 70th anniversary from the creation of the first research institutions and 55th of the inauguration and foundation of the Academy of Sciences of Moldova, 12-13 October 2016. Chisinau. – P.159. ISBN 978-9975-3022-7-2.
  28. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BONDARI, L., ȚIGANAȘ, A., CHIHAI, N. Mixed invasions with ectoparasites on pheasants from Republic of Moldova and their impact on hematological indices //The materials of IX-th International Conference of Zoologists “Sustainable use, protection of animal world and forest management in the context of climate change”, dedicated to the 70th anniversary from the creation of the first research institutions and 55th of the inauguration and foundation of the Academy of Sciences of Moldova, 12-13 October 2016. Chisinau. – P.184-185. ISBN 978-9975-3022-7-2.
  29. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., SAVIN, A., CHIHAI, O., BOTNARU, N., GOLOGAN, I., COADĂ, V., ȚIGANAȘ, A., DUMBRĂVEANU, D. Mixtinvații cu ectoparaziți la fazani și impactul lor asupra indicilor productivi. The materials of the International Symposium „Actual problems of zoology and parasitology: achievements and

- prospects” dedicated to the 100th anniversary from the birth of academician Alexei Spassky, one of the founders of the Academy of Science of Moldova and of the Parasitological school of the Republic of Moldova, 13 October 2017. Chisinau. 2017, pp. 229-233. ISBN 978-9975-66-590-2.
30. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., SAVIN, A., GHERASIM, E., TĂLĂMBUȚĂ, N., BONDARI, L., BOTNARU, N., DUMBRĂVEANU, D. Ectoparazitofauna la unele păsări sălbatice de interes cinegetic din Republica Moldova. The materials of the International Symposium „Actual problems of zoology and parasitology: achievements and prospects” dedicated to the 100th anniversary from the birth of academician Alexei Spassky, one of the founders of the Academy of Science of Moldova and of the Parasitological school of the Republic of Moldova, 13 October 2017. Chisinau. 2017, pp. 234. ISBN 978-9975-66-590-2.
  31. ЗАМОРНЯ, М.Н., ЕРХАН, Д.К., РУСУ, С.Ф., КИХАЙ, О.П., ГОЛОГАН, И., ГЕРАСИМ, Е.В., БОТНАРУ, Н.Д. Профилактика и меры борьбы с эктопаразитами домашних птиц. Culegerea de materiale „Agricultura durabilă în Moldova: provocări actuale și perspective”, Bălți, 2017, pp. 276-280. ISBN 978-9975-3156-2-3.
  32. ERHAN, D., RUSU, Ș., TOMȘA, M., CHIHAI, O., ZAMORNEA, M., GHERASIM, E., BUZA, V., ANGHEL, T., GOLOGAN, I., MELNIC, G. Impactul parazitolelor asupra indicilor calitativi ai produselor comestibile de origine animală. The materials of the International Symposium „Actual problems of zoology and parasitology: achievements and prospects” dedicated to the 100th anniversary from the birth of academician Alexei Spassky, one of the founders of the Academy of Science of Moldova and of the Parasitological school of the Republic of Moldova, 13 October 2017. Chisinau. 2017, pp.138-139. ISBN 978-9975-66-590-2.
  33. RUSU, Ș. Diversitatea parazitofaunei animalelor sălbatice și celor domestice din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova. The materials of the International Symposium „Actual problems of zoology and parasitology: achievements and prospects” dedicated to the 100th anniversary from the birth of academician Alexei Spassky, one of the founders of the Academy of Science of Moldova and of the Parasitological school of the Republic of Moldova, 13 October 2017. Chisinau. 2017, p. 48-54. ISBN 978-9975-66-590-2.
  34. RUSU, Ș., ERHAN, D., CHIHAI, O., ZAMORNEA, M., GOLOGAN, I., CHIHAI, N., PRUTEANU, M. Diversitatea helmintofaunei la câinii maidanezi în dependență de vârstă și biotop. *The materials of International symposium "Functional ecology of animals", dedicated to the 70th anniversary from the birth of academician Ion TODERAȘ, 21 september 2018.* Chisinau, 2018, 310-315. ISBN 978-9975-3159-7-5.
  35. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BONDARI, L., COADĂ, V., BOTNARU, N. Specii de ectoparaziți specifici și comuni la păsările domestice și sălbatice din Republica Moldova. *The materials of International symposium "Functional ecology of animals", dedicated to the 70th anniversary from the birth of academician Ion TODERAȘ, 21 september 2018.* Chisinau, 2018, 367-374. ISBN 978-9975-3159-7-5.
  36. ERHAN, D., RUSU, Ș., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., TOMȘA, M., GHERASIM, E., GOLOGAN, I. Nivelul de infestare al bovinelor cu fasciole și impactul lor asupra organismului-gazdă //Materialele Simpozionului Științific Internațional "45 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova", 24-26 octombrie 2019, Chișinău, 2019, p.240-246. ISBN 978-9975-64-310-8.
  37. RUSU, Ș., ERHAN, D. Fauna parazitară a mamiferelor sălbatice din Rezervația Naturală „Pădurea Domnească” din Republica Moldova //Materialele Simpozionului Științific

Internațional "45 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova", 24-26 octombrie 2019, Chișinău, 2019, p. 500-506. ISBN 978-9975-64-310-8.

38. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., GOLOGAN, I., BONDARI, L., BOTNARU, N. Tratatament antiparazitar non invaziv la păsările sălbatice din Republica Moldova //Materialele Simpozionului Științific Internațional "45 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova", 24-26 octombrie 2019, Chișinău, 2019, p. 322-326. ISBN 978-9975-64-310-8.

39. TODERAȘ, I.; RUSU, Ș.; SAVIN, A.; ERHAN, D.; CIOCOI, O.; ZAMORNEA, M.; GROȘU, G.; GOLOGAN, I. Compoziție și procedeu de alimentare complementară și deparazitare a iepurilor de câmp. Catalog Oficial AGEPI. Expoziția Internațională Specializată "INFOINVENT", Ediția a XVI-a, Chișinău, 20-23 noiembrie 2019. A 33. P. 42.

40. TODERAȘ, I., RUSU, Ș., SAVIN, A., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., NISTREANU, V., CHIHAI, O., GHERASIM, E., GOLOGAN, I. Procedeu de deparazitare a cervidelor. Buletin oficial de proprietate intelectuală a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală din Republica Moldova. 2019, № 1, p.59.

41. ЕРХАН, Д.К., РУСУ, С.Ф., КИХАЙ, О.П., ЗАМОРНЯ, М.Н., ГЕРАСИМ Е.В. Влияние фасциол на показания химического состава мяса и печени у крупного рогатого скота //Международная научно-практическая конференция «Современные эпидемические вызовы в концепции «единое здоровье», 15–17 апреля 2019 года, город Тернополь, Украина. Бюлетень Ветеринарна Біотехнологія. 2019, вып. 34, с. 21-31. ISSN: 2306-9961.

42. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, Ion; ZAMORNEA, M., SAVIN, A., GHERASIM, E., RUSU, V. Diversitatea parazitofaunei la cervide din Rezervația naturală „Codrii”, Republica Moldova, măsuri inovative de profilaxie și tratament. In: Conservarea diversității biologice – o șansă pentru remedierea ecosistemelor. 24-25 septembrie 2021, Chișinău. Chișinău: Pontos SC Europres SRL, 2021, pp. 334-341. ISBN 978-9975-72-585-9.

43. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BOTNARU, N., COADĂ, V., BONDARI, L. Mixtinvazii cu diverși agenți endoparazitari la prepelițe (*Cotrunix cotrunix* L.) din ecosisteme naturale și antropizate a Republicii Moldova. In: *Conservarea diversității biologice – o șansă pentru remedierea ecosistemelor*. 24-25 septembrie 2021, Chișinău. Pontos SC Europres SRL, 2021, pp. 403-409. ISBN 978-9975-72-585-9.

44. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., GOLOGAN, I., RUSU, V. Particularitățile bioecologice și răspândirea insectelor hematofage invazive din familia Hippoboscidae (Diptera) la animale din Republica Moldova // Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții. 2021, № 1 (341). ISBN 978- 9975-157-82-7.

45. RUSU, Ș., ERHAN, D. Elaborarea procedeeleor inovative de profilaxie și tratament a parazitozelor la mistreți. In: *Conservarea diversității biologice – o șansă pentru remedierea ecosistemelor*. 24-25 septembrie 2021, Chișinău. Chișinău: Pontos SC Europres SRL, 2021, pp. 325-334. ISBN 978-9975-72-585-9.

46. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., GHERASIM, E., RUSU, V. Study of ectoparasitic fauna diversity in wild birds from various anthropic biotopes of the Republic of Moldova. In: *Sustainable use and protection of animal world in the context of climate change dedicated to the 75th anniversary from the creation of the first research subdivisions and 60th from the foundation of the Institute of Zoology*. Ediția 10, 16-17 septembrie 2021, Chișinău. Institutul de Zoologie, 2021, pp. 276-280. ISBN 978-9975-157-82-7.

47. RUSU, Ș. Establishing of the mono- and polyinvasion impact on some morpho-functional indices in wild boars. In: *Sustainable use and protection of animal world in the context of climate change dedicated to the 75th anniversary from the creation of the first research subdivisions and 60th from the foundation of the Institute of Zoology*. Ediția 10, 16-17 septembrie 2021, Chișinău. Chișinău: Institutul de Zoologie, 2021, pp. 269-275. ISBN 978-9975-157-82-7.
48. RUSU, Ș. Level of infestation of parasites in variety deer types of stress reactivity. In: *Yesterday's heritage – implications for the development of tomorrow's sustainable society*. Ediția 3, 11-12 februarie 2021, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: 2021, pp. 192-194.

Materiale ale comunicărilor științifice:

1. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., MELNIC G., ZAMORNEA. M., BUZA, V. Influența poliparazitismului asupra indicilor limfocitari la bovine. Conferința a VI-a a zoologilor din Republica Moldova cu participare internațională, "Probleme actuale ale protecției și valorificării durabile a diversității lumii animale", Chișinău, 2007, P 91-92. ISBN 978-9975-80-071-6.
2. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., GALINA M., ZAMORNEA. M., BUZA, V. The influence of parasitic and drug factor on the lymphocitary indices and the phagocytosis process in bovines. XXV Jubilee World Buiatrics Congress. Budapest, Hungary, July 6-11 2008, p. 274.
3. CHIHAI, O., ERHAN, D., BUZA, V., RUSU, Ș., MELNIC G., ZAMORNEA. M., ANGHEL, T. Imonodeficiency in bovine as consequence of polyparasite and drug factors. Xth European Multicolloquium of Parasitology Program. Paris, august 24-28, 2008, p. 154.
4. CHIHAI, O., ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., STRATAN, N., MELNIC G., TĂLĂMBUȚĂ, N., ANGHEL, T. Reglarea imunității celulare la bovinele tratate antiparazitar. Revista Română de Parazitologie, 2008, vol. XVII, p. 35-36.
5. CHIHAI, O., ERHAN, D., TĂLĂMBUȚĂ, N., PAVALIUC, P., RUSU, Ș., MELNIC, G., ANGHEL, T. Prophylaxis of parasite immuno-deficiencies in bovine. În: *20th Jubilee International Congress of the Hungarian Association for Buiatrics. 20-23 october 2010*. Budapest, Hungary, 2010, p. 202.
6. ERHAN, D., RUSU, Ș., PAVALIUC, P., CHIHAI, O., ZAMORNEA, M., BUZA, V., ANGHEL, T.; CILIPIC, G. Epidemiology of dicroceliosis and changes in some chemical indices of muscular tissue and liver of cattle in the Republic of Moldova. În: *Jubilee session „50 years of veterinary medical education in Iasi” and Scientific symposium „Progresses and perspectives in veterinary medicine” 16-17 june 2011*. Iași, 2011, p. 32-33. ISSN 1454-7406.
7. ERHAN, D., RUSU, Ș., BUZA, V., CHIHAI, O., ZAMORNEA, M., CILIPIC, G. The diversity of parasite fauna in cattle of various ages in the Republic of Moldova. În: *The materials of International Conference of Zoologists „Actual problems of protection and sustainable use of animal world diversity” dedicated to the 50th anniversary from the foundation of Institute of Zoology of ASM, 13-14 octombrie 2011*. Chișinău, 2011, p. 110-111. ISBN 978-9975-4248-2-0.
8. PAVALIUC, P., ERHAN, D., RUSU, Ș., VARMARI, GR., ZAMORNEA, M., CILIPIC, G. The impact of some stressors on the functional status, resistance and adaptive capacities of the calves organism during their postnatal early ontogenesis. 51 st Annual meeting of Veterinary Medicine „Towards a Global Health”. 7-8 June 2012. Iași. P. 21.
9. ERHAN, D., RUSU, Ș., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., BUZA, V., DUMBRĂVEANU, D., CILIPIC, G. Data on infestation of Bison (*Bison bonasus*, Linnaeus, 1758) and domestic animals from the neighbor area of the reserved forest “Padurea Domneasca”.

- 138
- Actual Problems of Protection and Sustainable of The animal World Diversity. VIIIth International Conferences of Zoologists.* Chisinau, 2013, 127-128. ISBN 978-9975-66-361-8.
10. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., RUSU, V., PRUTEANU, M., CILIPIC, G. The diversity of parasitic fauna and impact of cattle parasitoses on the economy. *Actual Problems of Protection and Sustainable of The animal World Diversity. VIIIth International Conferences of Zoologists.* Chisinau, 2013, 162-164. ISBN 978-9975-66-361-8.
  11. RUSU, Ș., ERHAN, D., CHIHAI, O., PAVALIC, P., ANGHEL, T., ZAMORNEA, M., SILITRARI Elena. Domestic animals – the source for poliparasitic poisoning of pastures. *Actual Problems of Protection and Sustainable of The animal World Diversity. VIIIth International Conferences of Zoologists.* Chisinau, 2013, P. 164-165. ISBN 978-9975-66-361-8.
  12. CHIHAI, O., ERHAN, D., TĂLĂMBUȚĂ, N., RUSU, Ș., MELNIC, G., ZAMORNEA, M. The immune Postvaccinal intensity in the pregnant cattle, polzparasitated and treated against parasites. *Actual Problems of Protection and Sustainable of The animal World Diversity. VIIIth International Conferences of Zoologists.* Chisinau, 2013, 118-119. ISBN 978-9975-66-361-8.
  13. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BONDARI, L., COADĂ, V. Pathogenetic action of the parasites on the bird's body. *Actual Problems of Protection and Sustainable of The animal World Diversity. VIIIth International Conferences of Zoologists.* Chisinau, 2013, 188-189. ISBN 978-9975-66-361-8.
  14. CHIHAI, O., ERHAN, D., TĂLĂMBUȚĂ, N., PAVALIUC, P., RUSU, Ș., MELNIC, G., ZAMORNEA, M. Efficiency of levamisolum in the prophylaxis of parasite immunodeficiencies in cattle. *XIV Middle European Buiatrics Congress. 25-27.05.2014.* Warsaw, 2014, 195.
  15. SAVIN, A., ERHAN, D., CAISÂN, V., RUSU, Ș. Date radiotelemetrice privind dinamica activității spațiale în procesul de acomodare a Cerbului comun (*Cervus elaphus*) repopulat în condiții naturale. *Simpozion Internațional consacrat jubileului de 75 de ani al profesorului Andrei Munteanu "Valorificarea rațională și protecția diversității lumii animale", 30-31 octombrie 2014.* Chișinău, 2014, 84-85. ISBN 978-9975-62-379-7.
  16. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BONDARI, L., COADĂ, V., RUSU, V. Studiul ectoparazitofaunei la fazani în Republica Moldova, măsurile de profilaxie și tratament. *Simpozion Internațional consacrat jubileului de 75 de ani al profesorului Andrei Munteanu "Valorificarea rațională și protecția diversității lumii animale", 30-31 octombrie 2014.* Chișinău, 2014, 185-186. ISBN 978-9975-62-379-7.
  17. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., CHIHAI, O., GHERASIM, E., GOLOGAN, I., CHIHAI, N.; ANGHEL, T. Extensivity of invasion in cervids observed in the republican Reproductive Center of the "Mandrești" forestry, Telenești region (Republic of Moldova) //The materials of IX-th International Conference of Zoologists "Sustainable use, protection of animal world and forest management in the context of climate change", dedicated to the 70th anniversary from the creation of the first research institutions and 55th of the inauguration and foundation of the Academy of Sciences of Moldova, 12-13 October 2016. Chisinau. – P.159. ISBN 978-9975-3022-7-214.
  18. ZAMORNEA, M., ERHAN, D., RUSU, Ș., CHIHAI, O., BONDARI, L., ȚIGANAȘ, A., CHIHAI N. Mixed invasions with ectoparasites on pheasants from Republic of Moldova and their impact on hematological indices //The materials of IX-th International Conference of Zoologists "Sustainable use, protection of animal world and forest management in the context of climate change", dedicated to the 70th anniversary from the creation of the first research institutions and 55th of the inauguration and foundation of the Academy of

- Sciences of Moldova, 12-13 October 2016. Chisinau. – P.184-185. ISBN 978-9975-3022-7-214.
19. TODERAȘ, I., RUSU, Ș., SAVIN, A., ERHAN, D., ZAMORNEA, M., GROSU, Gh., NISTREANU, V., GHERASIM, E. Compoziție pentru alimentarea complimentară a fazanilor și procedeu de deparazitare a lor cu utilizarea acesteia. nr. a 2016 0034. International Trade Fair „Ideas –Inventions-New Products” 27-30 October Nuremberg Exhibition center iENA 2016. Bronzemedaille.
  20. RUSU, Ș. Diversity of parasitic fauna in wild boars from the “Pădurea Domnească” Reservation, Republic of Moldova // The scientific international conference The Museum and Scientific Research The 27th Edition Book of Abstracts II 17 September 2020 Craiova, Romania p. 87. ISSN 2668-5469.
  21. TODERAȘ, I., RUSU, Ș., SAVIN, A., ERHAN, D., CIOCOI, O., ZAMORNEA, M., GROSU, Gh., GOLOGAN, I. Compoziție și procedeu de alimentare suplimentară și deparazitare a iepurilor de câmp. Salonul Internațional al Cercetării Științifice, Inovării și Inventicii ediția XVIII, 18-20 noiembrie 2020, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca România p.135-136. ISBN 978-606-737-480-3.
  22. TODERAȘ, I., GOLOGAN, I., RUSU, Ș., ERHAN, D., BULAT, D., BULAT, D., ZAMORNEA, M., GHERASIM, E. Compoziție și procedeu dedeparazitare și furajare suplimentară a crapului (*Cyprinus Caprio* Linnaeus, 1758). Salonul Internațional al Cercetării Științifice, Inovării și Inventicii ediția XVIII, 18-20 noiembrie 2020, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca România p.138. ISBN 978-606-737-480-3.
  23. TODERAȘ, I., ERHAN, D., GHERASIM, E., RUSU, Ș. Metodă de profilaxie a fasciozei la rumegătoare. Salonul Internațional al Cercetării Științifice, Inovării și Inventicii ediția XVIII, 18-20 noiembrie 2020, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca România p.139. ISBN 978-606-737-480-3.
  24. RUSU, Ș. Nivelul de infestare cu paraziți la cervide cu variate tipuri de stresreactivitate. Conferință științifică internațională patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine. Chișinău, 11-12 februarie 2021, ediția a III-a.P.-93-94. ISSN 2558 – 894X.
  25. RUSU, Ș., ERHAN, D., TODERAȘ, I., ZAMORNEA, M., RUSU, V., GOLOGAN, I. Evaluation of morpho-functional and curative status in deer with various type of reactivity at stress //The Scientific International Conference *The museum and Scientific Research. The 29th Edition*. Craiova, 15-17 September, 2022. – P.75.
  26. RUSU Ș., ERHAN D., TODERAȘ I., ZAMORNEA M., CHIHAI O., RUSU V., GOLOGAN I., ENCIU, V. Establishing the type of stress reactivity and evaluating the curative status in deer //The 9th edition of the International Congress "LIFE SCIENCES TODAY FOR TOMORROW", University of Life Sciences, Iasi, 20-21 October, 2022. Iasi, 2022. - P.183-184.
  27. ZAMORNEA, M., RUSU, Ș., ERHAN, D., CHIHAI, O., GLIGA, O., BOTNARU N. Helminthofauna in pheasant (*Phasianus colchicus* L.) maintained in captivity in the central area of the Republic of Moldova. Life Sciences In Dialogue Of Generations: Connections Between Universities, Academia And Business. The National Conference with international participation, 29 – 30 September 2022, Chisinau, Republic of Moldova. 2022. - P.116. ISBN 978-9975-159-80-7.
  28. ERHAN, D., RUSU, Ș., ZAMORNEA, M. Echinococcosis/hidatidosis to animals and humans in the Republic of Moldova. Міжнародної наукової конференції, єдине здоров'я –2022» 22-24вересня 2022р.НУБіП України, м. Київ. P.38.
  29. RUSU, Ș., ERHAN, D., ZAMORNEA, M. IURCU, E, RUSU, V., GOLOGAN I., ENCIU,

V., PORCESCU, M. Elaboration of the composition for complementary feeding and deworming of wild boars. Міжнародної наукової конференції, єдине здоров'я –2022» 22-24вересня 2022р.НУБіП України, м. Київ. Р.39.

30. ZAMORNEA, M., RUSU, Ș., ERHAN, D., CHIHAU, O., GLIGA, O., BOTNARU N. Pheasant parasitic agents (*phasianus colchicus l*) held in captivity in the central area of the Republic of Moldova. Міжнародної наукової конференції, єдине здоров'я –2022» 22-24вересня 2022р.НУБіП України, м. Київ. Р.39.

5. Protecția rezultatelor obținute în formă de obiecte de proprietate intelectuală

1. ERHAN, Dumitru, RUSU, Ștefan, CHIHAU, Oleg. Procedeu de profilaxie și tratament al knemidoptozei galinaceelor. Brevet de invenție. 3422 (13) F1, A61D 7/00. Institutul de Zoologie al AȘM. Nr. Deposit a2007 0097. Data deposit 13.04.2007. Publicat 30.11.2007. In: BOPI. 2007, nr. 11, pp. 21-22.
2. ERHAN, Dumitru, RUSU, Ștefan, ANGHEL, Tudor. Metodă de profilaxie și tratament al sarcocistozei la bovine. Brevet de invenție. 3832 (13) F1, A61F 5/042. Institutul de Zoologie al AȘM. Nr. Deposit a2007 0262. Data deposit 01.10.2007. Publicat 28.02.2009. In: BOPI. 2009, nr. 2, pp. 30.
3. RUSU, Ștefan, ERHAN, Dumitru, PAVALIUC, Petru, CHIHAU, Oleg. Metodă de profilaxie și tratament al parazitozelor la bovine. Brevet de invenție. 80 (13) Y, A61D 7/00. Institutul de Zoologie al AȘM. Nr. Deposit s2009 0046. Data deposit 06.04.2009. Publicat 30.09.2009. In: BOPI. 2009, nr. 9, pp. 36.
4. RUSU, Ștefan, ERHAN, Dumitru, MASCENCO, Natalia, FLOREA, Vasile, LUNCAȘU, Mihail, ZAMORNEA, Maria, BIVOL, Alexei. Metodă de profilaxie și tratament al ectoparazitozelor la găini. Brevet de invenție. 3674 (13) F1, A61D 7/00. Institutul de Zoologie al AȘM. Nr. Deposit a2008 0130. Data deposit 14.05.2008. Publicat 31.08.2008. In: BOPI. 2008, nr. 8, pp. 26.
5. RUSU, Ștefan, ERHAN, Dumitru, MASCENCO, Natalia, FLOREA, Vasile, LUNCAȘU, Mihail, ZAMORNEA, Maria. Metodă de tratament al ectoparaziților la găini. Brevet de invenție. 92 (13) Y, A61D 7/00. Institutul de Zoologie al AȘM. Nr. Deposit a2009 0086. Data deposit 15.05.2009. Publicat 31.10.2009. In: BOPI. 2009, nr. 10, pp.22.
6. RUSU, Ștefan, ERHAN, Dumitru, ZAMORNEA, Maria, CILIPIC, Grigore, FLOREA, Vasile, MAȘCENCO, Natalia. Procedeu de profilaxie și tratament al ectoparaziților la găini. Brevet de invenție. 408 (13) Y, A61D 7/00. Institutul de Zoologie al AȘM. Nr. Deposit s2011 0069. Data deposit 29.03.2011. Publicat 31.08.2011. In: BOPI. 2011, nr. 8, pp. 24-25.
7. TODERAȘ, Ion, RUSU, Ștefan, ERHAN, Dumitru, ZAMORNEA, Maria, SAVIN, Anatol, CHIHAU, Oleg, GHERASIM, Elena, PRUTEANU, Mihail, NAFORNIȚĂ, Nicolae. Procedeu de deparazitare a cervidelor. Brevet de invenție. 1049 (13) Y, A61K 31/4184. Institutul de Zoologie al AȘM. Nr. Deposit s2015 0048. Data deposit 03.04.2015. Publicat 30.11.2007. In: BOPI. 2016, nr. 6, pp. 36.
8. TODERAȘ, Ion, RUSU, Ștefan, SAVIN, Anatol, ERHAN, Dumitru, ZAMORNEA, Maria, GROSU, Gheorghe, NISTREANU, Victoria, GHERASIM, Elena. Compoziție și procedeu de alimentare și deparazitare a fazanilor. Brevet de invenție. 1164 (13) Y, A23K 50/70. Institutul de Zoologie al AȘM. Nr. Deposit s2017 0018. Data deposit 24.03.2016. Publicat 31.07.2017. In: BOPI. 2017, nr. 7, pp. 40-41.
9. TODERAȘ, Ion, RUSU, Ștefan, SAVIN, Anatol, ERHAN, Dumitru, ZAMORNEA, Maria, NISTREANU, Victoria, CHIHAU, Oleg, GHERASIM, Elena, GOLOGAN, Ion. Procedeu de deparazitare a cervidelor. Brevet de invenție 1303 (13) Y, A61K 31/53. Institutul de Zoologie. Nr. deposit s2017 0079. Data deposit 24.06.2017. Publicat 31.01.2019. In: BOPI. 2019, nr.1, pp.59-60.

10. TODERAȘ, Ion, RUSU, Ștefan, SAVIN, Anatol, ERHAN, Dumitru, CIOCOI, Oleg, ZAMORNEA, Maria, GROSU, Gheorghe, GOLOGAN, Ion. Compoziție și procedeu de alimentare suplimentară și deparazitare a iepurilor -de- camp. Brevet de inventivitate 1350 (13) Y. A23K 10/30. Institutul de Zoologie. Nr. deposit s2018 0083. Data deposit 01.08.2018. Publicat 31.07.2019. In: BOPI. 2019, nr.7, pp.44-45.
11. TODERAȘ, Ion, RUSU, Ștefan, ERHAN, Dumitru, SAVIN, Anatol, CIOCOI, Oleg, ZAMORNEA, Maria, GOLOGAN, Ion, GROSU, Gheorghe. Compoziție și procedeu de alimentare complementară și deparazitare a mistreților. Brevet de invenție. 1405 (13) Y, A61K 31/4184. Institutul de Zoologie, MD. Nr. Deposit s2019 0084. Data deposit 26.07.2019. Publicat 26.07.2019. In: BOPI. 2019, nr. 12, pp. 54-55.
12. TODERAȘ, Ion, MELNIC, Maria, RUSU, Ștefan, ERHAN, Dumitru, LUNGU, Angela, ONOFRAȘ, Leonid, TODIRAȘ, Vasile, SLANINA, Valerina. Brevet de invenție. 1297 (13) Y, A01C 1/06. Institutul de Zoologie al AȘM. Nr. Deposit s2017 0141. Data de depozit 28.12.2017. Publicat 31.01.2019. In: BOPI. 2019, nr. 1, pp. 53-54.
13. RUSU, Ștefan, ERHAN, Dumitru, ZAMORNEA, Maria, TODERAȘ, Ion. Procedeu de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii. Brevet de invenție. 9849 (13) Y, A61P 33/14. Institutul de Zoologie, MD. Nr. Depozit s20210001. Data de depozit 05.01.2021. Publicat 31.10.2021. In: BOPI nr. 10/2021). pp. 51-52.
14. RUSU, Ștefan, ERHAN, Dumitru, SAVIN, Anatolii, TODERAȘ Ion, ZAMORNEA, Maria, CHIHAI, Oleg, RUSU Viorelia, GOLOGAN, Ion. Procedeu de prelevare a probelor și de selecție a cervidelor după tipul de stres-reactivitate. Hotărâre de acordare a Brevetului de invenție. Nr. Deposit s 2022 0011.

6. Diseminarea rezultatelor proiectului

1. Al XII-lea Simpozion Național de Parazitologie cu participare Internațională, 4-5 octombrie 2002, Galați - comunicare poster;
2. Simpozion Științific Internațional „30 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova” Chișinău - 2004. - comunicare orală;
3. Conf. a V-a a Zoologilor din Republica Moldova cu participare internațională „Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale”. Chișinău, 2006- comunicare orală;
4. VI съезда паразитологов Украины с международным участием. Харьков, 2006 - comunicare poster;
5. Conf. a VI-a a Zoologilor din Republica Moldova cu participare internațională “Probleme actuale ale protecției și valorificării durabile a diversității lumii animale”. - Chișinău, 2007- comunicare orală;
6. Al X –lea Simpozion Național de buiatricie cu participare internațională. 2007 - comunicare poster;
7. Al 7-lea Simpozion Internațional „Perspective ale agriculturii mileniului III”. Cluj-Napoca, 2-4 octombrie, 2008 - comunicare poster;
8. Simpozionul științific internațional „Agricultura modernă – realizări și perspective” dedicat aniversării a 75 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova: Medicină Veterinară. Chișinău, 2008 - comunicare orală;
9. Simpozionului internațional „Structura și funcționarea ecosistemelor în zona de interferență biogeografică” consacrat jubileului de 60 de ani al academicianului Ion Toderaș. Chișinău, 2008, - comunicare orală;
10. Simpozionului internațional „Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale”, consacrat jubileului 70 de ani din ziua nașterii profesorului universitar Andrei Munteanu. Chișinău: Știința, 2009 - comunicare orală;

11. Simpozion științific internațional: 35 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova, 15-16 octombrie 2009. Chișinău, 2009 - comunicare orală;
12. Simpozion Internațional „Progresses and perspectives in veterinary medicine” 10-11 june 2010. Iași, 2010 - comunicare orală;
13. Материалы IV научно-практической конференции Международной ассоциации паразитологов. 4-5 ноября 2010. Витебск, 2010 - comunicare poster;
14. Simpozion Internațional Facultatea de Medicină Veterinară Iași consacrată jubileului „50 de ani de învățământ medical veterinar la Iași, 2011 - comunicare orală;
15. Материалы международной научной конференции по патофизиологии животных, посвященной 90-летию кафедры патологической физиологии Санкт-Петербургской государственной академии ветеринарной медицины. Санкт-Петербург, 25-26 мая 2011. Санкт-Петербург, 2011- comunicare poster;
16. International Conference of Zoologists „Actual problems of protection and sustainable use of animal world diversity” dedicated to the 50th anniversary from the foundation of Institute of Zoology of ASM, 13-14 octombrie 2011. Chișinău, 2011 - comunicare orală;
17. Simpozionului Științific cu participare Internațională consacrat aniversării a 55 ani de la fondarea Institutului Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară din s. Maximovca cu genericul „Realizări și perspective în zootehnie, biotehnologii și medicină veterinară”. 6-8 octombrie, Maximovca. Chișinău, 2011 - comunicare orală;
18. Международная научно-практическая конференция «Современная ветеринарная медицина: инновации, проблемы, опыт и пути решения. Африканская чума свиней – чума XXI века», приуроченная к 125-летию образования ветеринарной службы Республики Бошкортостан, 24 августа 2012 г- comunicare poster;
19. Международная научно-практическая конференция «Современная ветеринарная медицина: инновации, проблемы, опыт и пути решения. Африканская чума свиней – чума XXI века», приуроченная к 125-летию образования ветеринарной службы Республики Бошкортостан, 24 августа 2012 г., Уфа, 2012- comunicare poster;
20. Международная научно-практическая конференция «Экология, эволюция и систематика животных», 13-16 ноября 2012, г. Рязань, Россия, 2012- comunicare poster;
21. IV Международной научно-практической конференции «Геоэкологические и биоэкологические проблемы Северного Причерноморья», 9-10 ноября, 2012, г. Тирасполь, 2012- comunicare orală;
22. Simpozion științific internațional: 40 ani de învățământ superior medical veterinar în Republica Moldova, 09-10 octombrie 2014. Lucrări Științifice. Chișinău, 2014, - comunicare orală;
23. Simpozion științific internațional: 40 ani de învățământ superior medical veterinar în Republica Moldova, 09-10 octombrie 2014 - comunicare poster;
24. IX-th International Conference of Zoologists ”Sustainable use, protection of animal world and forest management in the context of climate change”, dedicated to the 70th anniversary from the creation of the first research institutions and 55th of the inauguration and foundation of the Academy of Sciences of Moldova, 12-13 October 2016 - comunicare orală;

25. Of the 12th International Symposium of the Russian Society of Nematologists "Nematodes and other *Ecdysozoa* under the growing ecological footprint on ecosystems" July 31 – August 6, 2017- comunicare poster;
  26. Матерсали XVI Конференции Украинского научного общества паразитологов. 18-21 септември 2017, г. Львов- comunicare poster;
  27. International Symposium „Actual problems of zoology and parasitology: achievements and prospects” dedicated to the 100th anniversary from the birth of academician Alexei Spassky, one of the founders of the Academy of Science of Moldova and of the Parasitological school of the Republic of Moldova, 13 October 2017 - comunicare plenară.
  28. International symposium "Functional ecology of animals", dedicated to the 70th anniversary from the birth of academician Ion Toderaş, 21 september 2018 - comunicare orală;
  29. Simpozionul Ştiinţific Internaţional "45 ani de învăţământ superior medical veterinar din Republica Moldova", 24-26 octombrie 2019, Chişinău, 2019 - comunicare orală;
  30. Simpozion Internaţional „Progresses and perspectives in veterinary medicine” USAMV, 2020, Iaşi, România - comunicare orală;
  31. Conferinţă ştiinţifică internaţională patrimoniul cultural de ieri – implicaţii în dezvoltarea societăţii durabile de mâine. Chişinău, 11-12 februarie 2021 - comunicare orală;
  32. International Conference The museum and Scientific Research. The 29th Edition. Craiova, 15-17 September, 2022 - comunicare orală;
  33. International Congress "Life sciences today for tomorrow", University of Life Sciences, Iasi, 20-21 October, 2022 - comunicare orală;
  34. The Scientific International Conference The museum and Scientific Research. The 29th Edition. Craiova, 15-17 september, 2022. – comunicare orală;
  35. Міжнародної наукової конференції, єдине здоров'я –2022» 22-24 вересня 2022 НУБіП України, м. Київ. - comunicare orală.
- 7. Concluzii în limba română și engleză**
1. Studiul diversității speciilor de paraziți la principalele specii de animale de importanță cinegetică (cervide, mistreți, iepure -de -câmp, fazani), din diverse biotopuri naturale și antropizate ale Republicii Moldova, a permis de a evidenția faptul că în cca 20,0% cazuri sunt prezente invaziile parazitare formate cu o singură specie de parazit, iar pentru cca 80,0% cazuri sunt caracteristice infestările în formă de poliinvazii. Din totalul de probe depistate infestate, mai frecvent s-au stabilit asociații poliparazitare formate din două specii de paraziți;
  2. A fost evidențiată parazitofauna cu apartenența taxonomică a speciilor parazitare identificate, stabilită specificitatea acestora față de diverse gazde, determinat aspectul mono- și poliparazitar de infestare, precum și pus în evidență rolul factorilor intrinseci și extrinseci în formarea și menținerea focarelor de agenți parazitari comuni la animalele domestice și om;
  3. Elaborat un procedeu biologic de colectare a ectoparaziților de la galinaceele vii (Hotărâre de acordare a brevetului de invenție nr. 9849 din 2021.08.05, BOPI nr. 10/2021), care permite de a menține integritatea și componența numerică a ectoparaziților din diverse grupe sistematice, fără a provoca daune mediului și sănătății, atât persoanei care realizează metoda cât și păsărilor investigate.

1. The study of the diversity of parasites in the most important cynegetic animal species (cervids, wild boars, hares, pheasants) from various natural and anthropized biotopes of the Republic of Moldova has revealed that in approx. 20% of cases, parasitic invasions were presented by a single species of parasite. In approx. 80% of cases the multi-invasions have been observed so the polyparasitic associations consisting of two species of parasites have been mostly reported in the researched samples;
2. The parasite fauna was identified as per taxonomic affiliation of the identified parasitic species; the specific attribution of parasite species to various hosts has been established; the mono- and polyparasitic aspects of infestation as well as the role of inter-parasites and external influencing factors in the establishment of the parasite locus formation and its preservation while shared by domestic animals and the humans have been described.
3. A biological procedure for the collection of ectoparasites from live gallinaceous birds has been developed (Invention patent decision no. 9849 as of 05.08.2021, BOPI no. 10/2021), which allows maintaining the integrity and numerical composition of ectoparasites from various systematic groups, without causing damage to the environment and the health of both the personnel applying the method and the investigated birds.

Conducătorul proiectului **RUSU Ștefan**, doctor în științe biologice, conf. cercetător

EXTRAS

din procesul-verbal nr. 12 al ședinței Consiliului științific
al Institutului de Zoologie din 11 noiembrie 2022

Au fost prezenți 17 din 21
membri ai Consiliului științific

S-A AUDIAT: Raportul științific pentru anul 2022 pe proiectul postdoctoral 22.00208.7007.06/PD I „Parazitofauna, impactul parazitozelor asupra speciilor principale de importanță cinegetică, profilaxia și tratamentul” - Rusu Ștefan, dr., conf.cerc.;

S-A HOTĂRÂT: A aproba raportul științific pentru anul 2022 pe proiectul postdoctoral 22.00208.7007.06/PD I „Parazitofauna, impactul parazitozelor asupra speciilor principale de importanță cinegetică, profilaxia și tratamentul” - Rusu Ștefan, dr., conf.cerc.

Președintele Consiliului Științific,
dr. hab., prof. cerc.

Ungureanu Laurenția

Secretarul științific al Consiliului Științific,
dr., conf.cerc.

Bilețchi Lucia

Extrasul este just:

Secretarul științific al Consiliului Științific,
dr., conf.cerc.

Bilețchi Lucia

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 parte integrantă a contractului de finanțare nr.06/PDI din data 03 ianuarie 2022

Denumirea codurilor economice	Codul economic	Aprobat (mii lei)	Precizat (mii lei)	Executat (mii lei)	Efectiv (mii lei)	Sold (mii lei)
Deplasări de serviciu în interiorul țării	222710	12,0	12,0	12,0	12,0	
Deplasări de serviciu peste hotare	222720					
Servicii editoriale	222910	5,0				
Servicii de cercetări științifice contractate	222930					
Servicii neatribuite altor materiale	222990					
Bursele pentru studenții autohtoni	281211	104,6	104,6	104,6	104,6	
Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	331110	8,9	13,9	13,9	13,9	
Procurarea materialelor pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	335110	9,5	9,5	9,5	9,5	✓
Total		140,0	140,0	140,0	140,0	

Contabil (economist) Miron Nadejda
(numele, prenumele, semnătura)

Postdirector adjunct Rusu Ștefan
(numele, prenumele, semnătura)

L. Ș.

Data: _____

Handwritten notes:
222720
331110 - ?
deplasari !!!
[Signature]

A recepționat
Responsabil ANCD

[Signature]

[Signature]